

ABONAMENTUL :

Pe un an	160 Lei
Pe jumătate de an	80 Lei
Exemplarul	3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONALȚĂRĂNESC ARAD

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD
Strada Moria No. 2.
(Clubul Partidului
NaționalȚărănesc)

Soarta recoltei

Politica economică și nouele orientări care au determinat unele state agrare să ridice chestiunea colaborării agrare pentru desfacerea cât mai rentabilă a cerealelor pe piețele străine, intru-un bloc agrarian, ne face să trecem peste sbuciumul spiritual al d-lui Vintilă Brătianu și al d-lui Duca cari, ambii, cupă auzența la Rege sunt în căutarea unui țap ispășitor în spinarea cui să arunce toată vina atitudinii anticomuniste de înainte de 9 Iunie. Lăsându-le să se certe între ele cele două fracțiuni liberale— a d-lui Vintilă și a lui d. Oheorghe Brătianu — pentru câștigarea hegemonice a domniei în partid, atenția noastră se îndreaptă înspre semnele de realizare a blocului agrarian anunțat de ziarele din țară și din străinătate și discutat cu viu interes. Paternitatea acestei idei îi revine țării noastre încă din timpul conferinței armistițiului vamal dela Geneva când după presa din capitală — propunerea delegatului român pentru fondarea confederației regionale, ca regim economic, cu interese comune a fost adoptată de aproape toate țările reprezentate la conferință. Chestiunea s-a mai pus și la conferința dela Tatra din Cehoslovacia, unde ministrul de externe iugoslav, d. Marincovici a militat pentru înfăptuirea blocului. Chestiunea s-a discutat și la București între d. Marincovici și exponenții noștri financiari — economici. După publicațiile presei din țară, României i-ar reveni datoria să realizeze acest bloc sub auspiciile cărui va urma consolidarea sindicatului dunărean al cerealelor cu scopul exportării produselor agricole din sud-estul Europei. Cum rezultă din declarațiile d-lui ministru de externe Mironescu, făcute ziarului „Excelsior” la Paris, intențiunile guvernului par a fi îndreptate cu seriozitate înspre înfăptuirea acestui bloc. D. Mironescu a declarat că specialiștii români și iugoslavi se vor întruni în cursul lunii curente în România, după toate probabilitățile, la Sinaia, pentru a discuta cum s-ar putea asigura cât mai urgent colaborarea economică dintre cele două state. Colaborarea ar urmări să aprobe interesele economice ale acestor state și să înființeze o societate a consumatorilor avizați la industria statelor mari. În acest scop se va căuta și contactul cu Cehoslovacia cu a cărei încadrare va lua ființa Meca antantă economică, care se va năzui să colaboreze și cu celelalte state vecine cu interese similare. Nu este exclusă dca această colaborare nici Ungaria și nici Bulgaria sau Polonia. S-ar realiza astfel o concentrare economică regională cece ar facilita chiar și construirea sistemului de federalizare a Europei preconizat de d. Briard.

În condițiunile bune în cari se prezintă astăzi produsele agricole, în urma unei supraproducții, dat fiind că dca

război încoace capacitatea de producție s'a mărit în lumea întreagă, blocul agrarian ar însemna încurajarea producției în țările concentrate și o urcare esențială a prețurilor. Cauze cari au produs și mențin prețurile scăzute ale cerealelor sunt a se căuta, nu în politica guvernării, ci în producția agricolă din Europa centrală, în Germania, Italia și Franța și îndeosebi în Statele Unite, Canada, Australia și Argentina. Statele cari până înainte de război importau cerealele din țările agricole, statele așa zise industriale ca Germania, Franța și Italia, astăzi fac față oricărei necesități agricole în urma producției cerealelor și în aceste țări. Ac a ce concurează cerealele noastre mai este că din lipsa de utilaj pentru înfăptuirea sistematică a cerealelor și în urma radicalei reforme agrare producția noastră a fost după război cantitativ restrânsă iar calitativ inferioară. În scopul ajutorării țărânilor singurul element productiv în agricultură, guvernul face toate eforturile pentru realizarea creditului agricol. Prin realizarea lui, agricultorii vor putea produce calitativ cereale cari concureze producției agricole straine din statele mari agricole.

Indeclarațiile făcute presei despre organizarea exportului de cereale, d. ministru Madgearu a arătat disponibilitățile și posibilitățile actuală de realizare a recoltei și măsurile luate de guvern pentru intensificarea exportului în cele mai bune condițiuni. D. Ministru Madgearu a arătat că avem de exportat în acest an peste 400 vagoane de cereale, în care mai intră stocul din anul trecut neexportat. Porumbul, ne putând fi evaluat depe acum recolta, nu intră până în prezent în socoteală. Este evident că această cantitate de cereale trebuie să fie valorificate pe piețele străine cât mai rentabil.

Fața de asemenea recoltă bună, este de înțeles de ce se impune necesitatea formării blocului agrarian sau a confederației dunărene. Și până la realizarea acestei confederații cu scop economic, guvernul caută mijloace utile pentru ca țărânilor să-și poată valorifica produsele.

Cunoscând intențiunile bune ale guvernului, avem toată nevedea că produsele noastre vor găsi plasamente pe piețele străine, îndeosebi dca se reușește să se realizeze acest bloc agrarian plănuit.

Petronius.

Greva tipografiștilor. Espănduindu-se contractele de muncă au început în săptămâna din urmă tratativele între patroni și muncitori. Întrucât nici până azi nu s-a ajuns la înțelegere, muncitorii au declarat grevă. Din această cauză, unele ziare se tipăresc de muncitorii neînscrși în sindicat. Din această cauză ziarul nostru n-a putut apărea la 13 cor.

Intâia ședință a Consiliului municipal Arad.

— Atitudinea demnă a consilierilor români în chestiunea limbii maghiare. — Ședința a decurs fără nici un incident.

Impotriva așteptărilor celor cari sperau într'o decurgere fustunatică pe chestiunea întrebunțării limbii maghiare, ședința primă municipală de după masa zlei de 9 cor a decurs în cea mai desăvârșită armonie. Încercarea de demonstrație a partidului maghiar a fost calmată și inebuită prin demna atitudine a membrilor români, cece trebuie să remarcăm cu o deosebită satisfacție după ce cunoaștem precedentele din celelalte orașe.

Felul cum a decurs această ședință ne îndreptățește a conchide cu precizie că sub turnul primăriei a început să prindă rădăcini o eră de pură gospodărie și un parlamentarism occidental cece luminează perfect de bine adevăratul scop și menire a unui consiliu municipal. Pare de sigur curios dca comparăm noua concepție înrădăcinată cu cea din trecut. Am avut și de astădată prilejul de a vedea pe parlamentarii noștri la culmea datoriei lor evitând cu multă istețime și o laudabilă atitudine conflictul ce era așteptat în această ședință pe chestiunea limbii maghiare.

Am reținut cu o îndreptățită mulțumire argumentarea clară și logică a d-lui deputat dr. Iulian Borneas accentuată și complectată și de d. prefect de județ Dr. Marșieu în duelul de argumentații cu d. deputat dr. Parecz Béla. În fața a estor argumentari a dispărut orice intențiune de demonstrație la membrii maghiari și s'a calmat orice înverșunare la unii membrii români, care era să izbucnească. Argumentările d-lui prefect Dr. Marșieu și ale d-lui deputat dr. Borneas serveau drept indicator pentru marea productivă și progresivă acestui oraș cu eliminarea patimilor politice și de naționalitate. Faptele vor verifica spusele noastre iar înfăptuirile de până acum numai ale Comisiei interimare sub conducerea înțeleaptă a d-lui dr. Luțar ne îndreptătesc la mai realizări viitoare, în condițiuni de reciprocă înțelegere fie între partide fie între naționalități.

Chestiunea întrebunțării limbii maghiare în consiliu a primit de astădată o soluție practică provizorie până la aducerea legii minorităților din România, care se speră să fie adusă în fața parlamentului încă în toamna acestui an. Argumentările d-lui deputat Dr. Parecz Béla pentru și protestele d-lui consilier prof. Constantinescu contra limbii maghiare au fost combătute temeinic și rațional de d. prefect Marșieu și d. deputat Dr. Borneas. D. Dr. Parecz în apărarea limbii maghiare a invocat legea minorităților adusă în Ungaria în anul 1868 și care a fost consfințită printr'un decret al Consiliului

dirigent. D. Parecz consideră acest decret și lege ca reinviat după ce prin noua lege administrativă din 1929 s'a abrogat vechea lege administrativă din 1923, fiindcă numai această lege administrativă din 1923 a scos din vigoare decretul Consiliului dirigent referitor legea minorităților din 1868, și numai ea și nu și legea nouă administrativă, a prevăzut dispoziții referitoare la limba minorităților pentru a cărei întrebunțare ora necesar avizul prealabil al Consiliului legislativ. Argumentarea d-lui Parecz a fost provocată de intreruperile d-lor consilieri Constantinescu și N. Păușești la discursul în limba maghiară al d-lui Béla Barabaa care neposedând deloc limba română, a ținut ca în limba maternă să exprime loialitatea partidului maghiar pentru Regele Carol I.

Creerea d-lui Parecz și cea a consilierilor români cari nu știu unguerește de a se angaja un translator sau că de fiecare caz d. președinte al consiliului, să redea în românește cuvântările sau propunerile rostite în altă limbă au fost viu combătute de către d. prefect Dr. Marșieu și d. Dr. Borneas, argumentarea celor din urmă având un efect convingător pentru întregul Consiliu.

Atât d. prefect Dr. Marșieu cât și d. deputat Dr. Borneas au adus ca contra argumente, că nici decretul Consiliului dirigent și nici Legea din 1868 nu au reinviat prin abrogarea legii administrative liberale din 1923. Astfel nu este nici o lege care să îndreptățească la utilizarea altei limbi ca a celei oficiale române. Totuși, până la aducerea legii minorităților care va reglementa chestiunea, arbi oratori au susținut necesitatea respectării uzului. Și fiindcă sub guvernul liberal, s'a tolerat limba maghiară fără să se fie cerut în acest scop avizul Consiliului legislativ, deși s'a admis limba magh. chiar și cu călcarea legii administrative cecece atunci a provocat proteste violente și legitiime din partea Consilierilor naționalțărăniți, și s'a creat un uz, pentru care azi când nu se mai cere avizul Consiliului legislativ, nu mai este nici o piedecă, să fie respectat. Din acest motiv nu este justificat nici un protest din partea unor consilieri liberali cari la timpul său au tolerat o stare de fapt și ar fi chiar ridicol ca protestele să fie acceptate, acum când nu este nici un temel legitim, doar numai considerate de naționalitate și patimă politică cari ar împedeca dezvoltarea orașului și buna gospodărie.

Această argumentare a d-lui prefect Dr. Marșieu și a d-lui deputat Dr. Borneas

Continuare în pagina III-a

BULETINUL AGRICOL

al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei 410.—420.—	per 100. kg.
Orz	230. 230.—	„ „ „
Ovăș	230.—250.—	„ „ „
Porumb	350.—380.—	„ „ „

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei 12—20000.—
„ „ boi	15—20000.—
„ „ porci	2—4000.—
Vacă	6—9000.—

A viz.

Se aduce la cunoștința amatorilor că la Camera de Agricultură se află de vânzare următoarele mașini:

13. vânturători „Rieger“ N. P. U. No. 5.	cu prețul Lei 10.300.—
8. vânturători „Rieger“ N. P. U. No. 7.	„ „ „ 9.950.—
5. trieure „Mayer“ C. V. No. 2.	„ „ „ 18.550.—
2 trieure „Mayer“ C. V. No. 3.	„ „ „ 22.850.—
2. trieure „Heid“ C. V. No. 2.	„ „ „ 17.650.—
1. trieur „Heid“ C. V. No. 1.	„ „ „ 14.500.—
2. trieure „Heid“ C. XV No. 1.	„ „ „ 11.296.—
1. trieur „Heid“ Marca II/A	„ „ „ 14.250.—
1. trieur „Heid“	„ „ „ 4.500.—

Prețurile de sus se înțeleg per bucată, ab magazia Camerei Arad și pe bani gata, din care Camera acordă o reducere de 25% din preț.

Cel ce vrea să cumpere din acestea vânturătoare sau trieure să se adreseze Camerei de Agricultură a Județului, între oarele oficiale de la 8—1 în fiecare zi.

A viz.

Uniunea Camerelor de Agricultură București ne a transpus următoarea circulară relativ la desfacerea în comerț a strugurilor și a diferitelor fructe.

Circulara No. 93. din 25. Iunie 1930.

D-lui Președinte al Camerei de Agricultură

Arad.

Avem onoare a Vă informa că firma „B. Bacalu“ „Casă de Import Export“ cu sediul în Warsovia ul. Piekna 14 și în București Str. 11. Iunie 67 stă la dispoziția producătorilor noștri care doresc să-și valorifice singuri în Polonia, recolta de struguri și fructe.

D-l Bacalu contra unui mic comision, înlesnește desfacerea punând la dispoziția producătorilor exportatori, taxele de transport și vamă.

Vă rugăm a aduce aceasta la cunoștința celor interesați din județul D-voastră, iar pentru orice alte informațiuni și detalii, Vă veți adresa direct firmei de mai sus, la adresa sa din București Str. 11. Iunie 67.-

Președinte:
(ss) L. Burada

Director General:
(ss) indiscifabil.

A viz.

Divizia I. Cavalerie Arad se interesează de fân, lucernă, ovăș și orz ca nutreț pentru cai.-

Cei ce au de vândut din aceste furage sunt rugați a-și anunța cantitatea de vânzare Camerei de Agricultură Arad, indicând totodată și prețul de vânzare pentru a putea comunica oferta Diviziei imediat după primire. Direcțiunea Camerei.

Situația Agricolă Mondială.

Suprafețele însemnate. Producția probabilă în anul 1930.

După arătările Buletinului informativ al oficiului de studii și statistică al Ministerului de agricultură, suprafețele însemnate sunt următoarele: 2.882—mii hectare cu grâu, 356 mii ha cu secară, 1, 831 mii ha cu ovăș.-

După prima evaluarea făcută la sfârșitul lunii Maiu. se poate conta pe următoarele producțiuni:

33, milioane chintale de grâu față de 27, 5 milioane în anul precedent și 27, 1 milioane în perioada 1924/28.

4, 5 milioane chintale secară comparativ cu 3, 4 milioane în 1929 și cu 2, 4 milioane media anilor 1924/29.

24, 7 milioane chintale orz față de 27, 4 milioane în anul precedent și 12, 3 milioane în 1924/28.

13, 3 milioane chintale ovăș în loc de 13, 6 chintale în anul precedent și 8, 7 chintale în 1924/28.

Valoarea Recoltei.

Valoarea totală a recoltei anului 1929 calculată pe baza prețurilor medii din a doua jumătate a aceluși an se ridică la 96, 543 milioane lei. Producția cerealelor reprezintă 95. 186 milioane lei sau 61, 3 la sută din valoarea întregii recolte. Venitul brut mijlociu al unui hectar a fost de lei 6670 față de lei 6945 în anul 1928.

Situația agricolă mondială.

Situația câmpului în Europa este satisfăcătoare. Se contează aproape pretutindeni pe recolte întrecând media ultimilor ani, numai în Franța și Italia vin știri despre pagube cauzate de rugină astfel că în aceste țări se contează cu un minus pe producție

de o cin ime comparativ cu recolta anului 1929. trebui: însă precizat că recolta franceză și italiană din anul precedent a fost excepțional de abondentă.-

Informațiile din statele transoceanice nu sunt la fel de favorabile cel puțin cât privește Statele Unite și Canada, — deși din unele surse se pretinde că pierderile suferite de culturile de toamnă nu ar fi nici aci prea însemnate. — Insemnăturile de cereale din Argentina se prezintă foarte bine.

După comunicațiile Institutului Internațional de Agricultură situația agricolă în câteva țări producătoare era următoarea la începutul lunii Iunie.

Ungaria:

În cursul lunii Mai timpul a fost ploios și răcoros. Cerealele sunt dezvoltate destul de bine și starea lor actuală poate fi caracterizată ca satisfăcătoare

Spania:

Recolta de cereale din Spania se anunță excepțional de abondentă. Pentru grâu se prevede o producție de 43, 7 milioane chintale față de 40, 6 milioane în anul trecut și 37, 9 milioane media anilor 1924-1928. Recolta orzului se ridică la 22, 6 milioane chintale față de 21, 1 milioane în 1929 și de 19, 8 milioane media anilor 1924-1928. La ovăș se contează pe o producție totală de 6, 6 milioane chintale pe când în 1929 nu s-a obținut decât 5, 5 milioane chintale iar în perioada 1924-1928. 5, 4 milioane.

Numai la secară se înregistrează o scădere a producției de la 5, 8 milioane chintale în anul precedent la 5, 5 milioane în anul curent. Media anilor 1924-1928 a fost de 6, 1 milioane chintale.

Bulgaria:

Situația culturilor de cereale, atât a celor de toamnă cât și a celor de primăvară este excelentă și se prevede o recoltă abondentă.

Statele Unite:

Grâul de toamnă are nevoie de ploi în statele de est, se prezintă însă în bune condițiuni în statele de vest. Starea grâului de primăvară variază, după regiune, între suficient de bune și excelentă. Insemnăturile de porumb s-au terminat în bune condițiuni, totuși pe alocuri vor fi necesare reinsemnături. Se simte nevoie de căldură.

Indiile Britanice:

Recolta grâului se ridică a după a doua evaluare întreprinsă la 105,3 milioane chintale, pe când prima evaluare, făcută cu o lună înainte nu arată decât 100,2 milioane. Va fi deci o recoltă excepțional de bună deoarece întrece cu 19 milioane chintale recolta anului 1929 și cu 16 milioane recolta medie a ultimilor cinci ani precedenți. În ultimii 20. ani nu s-a obținut o producție mai abondentă. Consumația internă de grâu se ridică în medie la 90. milioane chintale astfel că după 2. ani deficitari Indiile vor avea din nou un excedent de grâu exportabil.

Producția semanțelor oleaginoase este de asemenea abondentă: înul dă 3,8 milioane chintale față de 3,3 milioane 1929 și de 4.3 milioane chintale față de 9.2. milioane în anul precedent și de 10,4 milioane în perioada 1924—1928.

Casa națională Română din Praga.

În vederea întăririi relațiilor amicale comerciale și economice între România și Cehoslovacia s-a înființat la Praga acum doi ani sub președinția marului prieten al României Abatele Dr. Zvorzal, Casa Națională Română.

Având în vedere că instituțiunea aceasta dorește înlăturarea intermediarilor astfel înlesnind comerțul reciproc direct între producători. Se aduce la cunoștința celor cari au de vânzare produse agricole, vinuri, lână, fructe, pește etc. precum și celor cari doresc să cumpere mașini agricole, viticole, industriale, etc. să se adreseze Camerei de Agricultură care îi va pune în legătură cu Casa Națională Română prin Praga iar aceasta la rândul său cu toate cercurile industriale și comerciale din Cehoslovacia precum și din toată Europa.

Se ajută astfel vânzarea produselor românești și cumpărarea oricăror produse din străinătate în cele mai avantajoase condițiuni. Camera Agricolă.

Preschimbarea biletelor de 5 și 20 Lei

Fixarea ultimului termen de preschimbare.

Ministerul de Finanțe a trimis un ordin tuturor administrațiilor financiare prin care le face cunoscut că Banca Națională a României în conformitate cu art. 92. din nouile Statute ale Băncii, a fixat data de 1. Septembrie 1930. ca ultim termen de preschimbarea biletelor de 5 și 20, lei și înlocuirea lor cu monedă metalică.

Se va lua cunoștință despre aceasta și se va comunica tuturor percepțiilor termenul de retragere a monedei mai sus specificată, cunoscând că după data de 1 Sept. 1930. biletele Băncii de 5 și 20 lei nu vor mai avea putere de circulație

continuare din pagina 1-a

as avut efectul salutar de a fi înălțat orice incident momentan sau viitor orice demonstrație fie pe chestie de naționalitate la partidul maghiar, din partea cărui începutul se-și-și s'a observat o oarecare tendință, fie pe chestie politică de partid. Un incident îmbucurător peste care nu putem să vedem este că după argumentările d-lui prefect Dr. Marsieu și d. Borneas consilierii maghiari au conștientizat discuțiile în limba română fără a se presionați.

Consiliul rezolvând astfel problema ambii maghiari a trecut la ordinea zilei după ce în prealabil a respins și propunerea de a se întrebuița interpreți. Luând-se în discuție diferitele puncte din program s'a discutat problema salarizării funcționarilor comunali luând în avântul d-nii Dr. Lăcș Dr. Robu Dr. Borneas, s'au ales apoi membri în comitetele de specialitate și s'a luat jurământul celor doi d. consilieri C. Omescu și T. Zima cari au lipsit de la constituire. Remarcăm că la deschiderea ședinței Senator Dr. Velici a citit într-o atmosferă de viu entuziasm adresa de laudă către M. S. Regele Carol, imboldindu-se în chiar ziua ședinței o dată de la urcarea pe tron.

Ședința s'a sfârșit abea la orele 11 noaptea.

Red.**Scântei...****La banca și un revolver.**

Mi s'a spus că s'a întâmplat. Seriu mi s'a spus.

După încercarea de spargere din săpmăniile trecute, dela filiala băncii Victoria din Buteni, unde — se știe — s'a încercat găurirea cassei de bani; cineva întreba de funcționarii băncii; au-n-au revolver?

— Ba da, răspuse unul (pare-mi-lu Ludae), dar îl ținem în casa de bani!...

Cremene.**Știri diferite**

Redacționale. Anunțăm pe cititorii noștri că în cursul venirii ziarul nostru va apare numai de două ori pe lună. Numărul următor al ziarului va apărea aici numai la 3 August a. c.

D. Duca la Rege. La 15 cor. d. Duca vicepreședintele partidului liberal a fost primit în audiență la Rege. Din convorbirile avute, d. Duca n-a voit să declare nimic presei, ceace e semnificativ pentru d—sa. Ziarele din capitală cred a ști că d. Duca n'a îndrăznit să critice în fața Regelui partidul național românesc ci s'a menținut în a arăta situația partidului liberal în timpul din urmă. La ieșirea din palat, d. Duca a fost așteptat de o creată gheorghistă (fracțiunea Gheorghe Brătianu) care l—au întâmpinat cu sudalme și huidueli. Numai grație detașamentului de jandarmi trimis la fața locului pentru păstrarea ordinii a putut scăpa. Intocmai cu Vintilă Brătianu. Zilele se răsbună!

Știri politice. Duminecă la 13 Iulie a avut loc la Cluj, în teatrul de rădă, Congresul Partidului liberal de sub conducerea d-lui Gheorghe Brătianu, în fața delegaților din județ. Oratorii au atăcat vehement vechea conducere, iolotală Regelui și țării, și întregul program capitalist și de guvernare care a fost urmat de d. Vintilă Brătianu et Duca. Congresul a pretins delăturarea d-lui Vintilă Brătianu și a conșoților săi ca fiind

primejdișii intereselor țării. Oratorii au remarcat necesitatea unei colaborări între toate elementele producătoare și între partide pentru salvarea economică a țării.

Legea nouă sanitară a fost publicată în monitorul oficial No. 154/1930.

Plecarea muncitorilor români în Franța. Cetim în Dreptatea din 16 cor. că tratatul de muncă franco-român pentru trimestrul șomerilor în Franța a fost ratificat de parlamentul român în ziua de 4 Martie a. c.

Pentru aducerea la îndeplinire acestui tratat a sosit în țară delegația franceză compusă din d-nii A. Graziani și C. Lacoste care împreună cu reprezentantul Ministerului muncii și pe baza cererilor pe lucrători a patronilor din Franța face recrutarea dintre lucrătorii fără lucru a acelor cari pot și vor să meargă la lucru în Franța.

Plecarea se face pe baza pașapoarte individuale scutite de orice taxă și cari se eliberează de prefecturile respective pe baza avizului Ministerului muncii.

Fiecare lucrător are și un contract de muncă, prin care îi sunt fixate condițiile de lucru și salarizare ce sunt aceleași ca și pentru lucrătorii francezi din întreprinderile unde este angajat lucrătorul român.

În ziua fixată pentru plecare, lucrătorii merg la locul de concentrare care sunt Timișoara și Cluj, cu rebucere de 40 sau 50 la sută pe C.F.R., iar de acolo până în Franța merg cu tren special, transportul și hrana pe drum fiind în grija patronilor francezi din întreprinderile unde este angajat lucrătorul român. Până în prezent au plecat 290 lucrători minieri, iar pe ziua de 17 crt. pleacă un transport de 100 lucrători. În curs de recrutare sunt 120 lucrători metalurgiști, cari vor fi luați dintre șomerii dela Arad și Reșița.

Recolta e slabă în Ungaria. După buletinul Ministerului de Agricul tură ungar recolta grâului s'a terminat în cea mai mare parte.

Din cauza căldurii și a secetei, recolta s'a redus simțitor față de ultimele evaluări.

După ultima evaluare, publicată recent se prevede o cantitate de 18.87 milioane chintale de grâu, față de 22.07. după evaluarea anterioară și de 20.30 chintale, cât a fost recolta trecută.

Pentru seară ultima evaluare ridică 7,10 milioane chintale, față de 7,59, evaluarea precedentă și 7,98 milioane chintale, recolta din anul trecut.

Pentru orze cifra este respectiv de 5,37 milioane față de 6,82 în anul precedent.

Recolta de ovăz este evaluată la 2,37 milioane chintale față de 4,10 în anul trecut.

Rapița 90,30 milioane chintale față de 32.800, recolta precedentă și de 92,400 după evaluare anterioară.

Cartofii, sfeclă și porumbul s'a oprit din crescut din cauza secetei.

Parastas pentru Regele Ferdinand. La 19 cor va avea loc în întreaga țară un parastas pentru Regele Ferdinand. Regele Carol și guvernul vor participa la parastasul ce se va ofiția la Măștiștea din Curtea de Argeș.

Scărmănătoare și pieptănătoare modernă lucrează în dosul spitalului de copii **Arad, Str. Dimitrie Ralcu 13.**

La 22 care se va serba ziua onomastică a M. S. Reginei Maria. La toate bisericile, va avea loc sin Te-Deum.

Funcționar județean suspendat Afăm că impegatul Bucur Victor dela prefectura județului Arad fiind găsit că a sustras timbrele, în mai multe rânduri, de pe cererile țărănilor cari au solicitat pașapoarte pt. Franța căora pentru a le face pașapoartele le mai ceruse și însemnate sume de bani, a fost suspendat și dat în judecată la Tribunalul local. În contra nimitului mai sunt în curs și alte cercetări pentru cari va fi trimis în fața comisiei disciplinare.

Creditul agricol și prima tranșă olandeză. D. I. Răducanu tratează actualmente în Olanda participarea capitalului Olandez la constituirea creditului nostru agricol. Prima tranșă pe care băncile olandeze o vor vărsa va fi de 400 milioane lei.

Accidentul d-lui D. R. Ioanițescu D-l D. R. Ioanițescu fost ministru — aflându-se la mare — a fost înțepat de un fânțar, pro'ucându-se după câteva zile o infecție facială. Fostul ministru a suportat din această cauză patru intervențiuni chirurgicale. Domnia sa a fost azi transportat într'un sanatoriu din București unde se află în afară de orice pericol. Totuși, nu este exclus, d-l D. R. Ioanițescu să supoarte o nouă intervenție chirurgicală.

Mussolini operat Ziarul „Ujság“ din Budapesta afirmă că d-l Mussolini care suferă de o grea boală stomacală a fost operat în tr'un sanatoriu din Bolivia. Operația ar fi reușit în totul.

Cronică externă

Exemplul ni-l dă tocmai Franța. Italia care se teme de puterea Franței, caută mereu nod în papură ca să înceapă un mic război. Zilele trecute raporturile dintre aceste țări erau așa de încordate încât se putea aștepta la orice. Acum s'au mai liniștit.

În Egipt însă lucrurile stau mai prost puțin. Partidul republican face o intensă propagandă pentru răsturnarea regelui și instaurarea republicei, guvernul a pins de veste și început urmărirea rerepublicanilor: Acestia s'au adunat împreună — sunt foarte mulți, — ca să protesteze. Urmarea a fost o ciocnire între armată și ei, Au fost câțiva morți și mai mulți răniți.

În Ungaria svârcolirile pentru aducerea pe tron a principelui Otto, continuă mereu. Partisanii lui vestesc — cui vrea să-i asculte — că la toamnă vor avea rege. Guvernul maghiar de acum, nici nu vre să audă de așa ceva.

În Finlanda, a avut loc zilele trecute o foarte mare manifestare țărănească contra Rusiei bosevice. Câțiva adevărți ai Rusiei au mâncat un pic de bătaie.

În Germania, probabil se va instala dictatura, aceasta pentru că organizațiile fasciste, naționaliste, democrate, socialiste și mai știm noi câte provoacei mari greutăți guvernului.

No. 1364/1930

Primăria comunei Iacu

Publicațiune

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 23 August 1930 ora 11 se va ținea licitație publică în locul primăriei Iacu cu ofertă închisă și sigilată pen-

tru procurarea a Ior 7 vagoane și jumătate lemne de foc necesare școalei.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în decursul orelor oficioase la primăria comunei.

Licitația se va ținea în conformitate cu Art. 88—112 din Legea contabilității publice.

Iacu, la 9 Iulie 1930. Primăria.

Judecătoria rurală Șiria.

No. G. 1362/1930.

Publicațiune de licitație

Pe baza decisului Judecătoriei rurale Șiria No. de mai sus miscatoarele secveatrate în favoarea D-lui Dr. Dimitrie Rohan avocat dom. în Șiria cotra urmăritei domiciliata în Pancota pentru suma de lei 10.000 cap. și pentru șpesele stabilite până în prezent se vor vinde la licitația publică în comuna Pancota la casa urmăritei în ziua de 21. Iulie 1930. ora 5.p. m. și anume: 12 perne cu fețe albe, 2 butoie desfundate, 2 cai, 1 caruta și 1 transmisivne pentru udat. Toate acestea prețuite la suma de Lei 15400.

Licitațiunea se va ținea în baza §-lui 107 și 108 a legii execuționale din anul 1881.

Șiria la 30. Iulie 1930.

Delegat Judecătoresc: Maniu.

Administrația Județului Arad

No. 21.784/1930

Concurs.

Noi. Președintele Delegațiunei Consiliului jud. Arad, publicăm concurs pentru îndeplinirea posturilor de funcționari la Imprimeria Județului Arad după cum urmează:

1.- Postul de director, retribuit cu salar 12.000. Lei lunar și participare la beneficiul, conform normelor stabilite în statutele Imprimeriei, sau în lipsa acestor dispoziții conform hotărârei adunării generale.

Solicitanții urmează să îndeplinească următoarele condițiuni:

Să fie cetățean român, de 30 ani impliniți, absolvenți ai școalei superioare de comerț, să fie apt pentru serviciu din punct de vedere sanitar, nu va fi suferit vre-o condamnățiune infamantă și să se bucure de toate drepturile civile și politice, deasemenea să fi ocupat funcțiune similară la vre-o societate comercială.

2- Postul de contabil, retribuit cu salarul de 6.000. Lei lunar, urmând a îndeplini condițiunile următoare:

Să fie cetățean român, de cel puțin 21 de ani impliniti, cari vor fi aflați apt pentru serviciu din punct de vedere al sănătății și nu vor fi suferit vre-o condamnățiune infamantă, să li satisfăcut Legea recrutării, să se bucure de toate drepturile civile și politice, să fie absolvent ale școalei superioare de comerț.

La aceste posturi vor fi prețeriți candidații cu practică îndelungată, cunoștințe de specialitate și cei cu titlul academice comerciale.

Cererile însoțite cu: actul de naștere actul de naționalitate, certificat dela Primăria de domiciliu, că n-a suferit vre-o condamnățiune infamantă și nu este pus sub urmărire, certificat medical, actul de studiu, declarație de limbele ce cunoaște pecum și certificatul de practică făcută, se vor înainta până la data de 26 Iulie 1930, inclusiv, Administrației Județului Arad.

Președinte Dr. Lazar Secretar general, Dr. Nichin

România.

Portărelul de pe lângă Judecătoria rurală Radna-Şiria

Nr. 1636/1930.

Publicaţiune de licitaţie

Nr. 432 port.

Se publică spre cunoştinţă generală, că în ziua de 28 Iulie 1930 începând la orele 2 p. m. se va vinde prin licitaţie publică la faţa locului din comuna SF Ana averea urmăritului compusă din următoarele; 2 pulturi lugime 3 mtr. un pult de 2 metri, aranjament de prăvălie, un cântar cu greutate, 120 aole tingiri, tigăi, cum şi alte obiecte toate evaluate în preţ de lei 42.850.

Aceasta avere se vinde pentru des păgubire creditorului Banca Gl. de credit Ungară din Timişara repr. prin avocatul Dr. A. Deutsch şi subst. prin Dr. I. Bărsan din Şiria de suma de 18.000. Lei capital cu 15% interese pe an, plus spesele ocazionate cu execuţia ce are a primi pe baza deciziei

No. 3015/1929 a Judecătoriei Urbane Timişara.

Radna la 27 Iunie 1930.

Portărel.
D. Antonescu

Judecătoria rurală Buteni secţia c. f.
Nr. 291/ 1930.

Publicaţiune de licitaţie şi condiţiunile de licitaţie.

In cauza de executare pornită de următorul Dr. Marşieu Iustin dom in Arad contra urmăritului Iva Nicolae dom. in Iosaş la cererea urmăritului.

Judecătoria rurală, Buteni secţia c.f. ordonă licitaţia execuţională în baza art. 144, 146 şi 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în c.f.a. comunei Iosaş (din circumscripţia Judecătoriei rurale Buteni Nr. protocolului c.f. 37 sub Nr. de ord. A I I. nr. top (75.76) intravilan cu casa nr. 38 în preţ de strigare de 15.000. pentru incassarea creanţei de 2000 Lei capital, Interese de 10% după capitalul 3000Lei dela 14 Maiu 1927 spesele de proces şi de executare de 1596 fixate până acum, spese de 372 Lei fixate acum pentru cererea de licitaţiune, precum şi pentru incassarea creanţei de 25 plus 240 Lei capital şi accesorii a firmei Banca Asociată s. a. sub lichidare din Arad

Fixează termen pentru ţinerea licitaţiunii pe ziua de 28 August 1930. ora 10. la casa comunală Iosaş.

In baza art. 150. legea LX din 1881 condiţiunile de licitaţie se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitaţie nu pot fi vândute cu preţ mai mic de jumătate din preţul strigării (art. 26 LXI 1908

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul Judecătoresc drept garanţie 10% din preţul de strigare în numerar sau în efete de cauţiune, scotite pe cursul fixat în art 42 LX 1881, ori să predea aceluiaş delegat chitanţa de dep. zitare Judecătorească prealabilă a garanţiei, şi să semneze condiţiunile de licitaţie art 147. 150. 170 legea LX din 1881 art. XLI 1908).

4. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preţ mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanţia fixată după procentul preţului de strigare până la acelaş procent al preţului oferit.

Data în Buteni, la 18 Februarie 1930. ss. Dr. Erdős Matia, Judecător. ss. Iuliu Koczka director. de c. f.

Prim Preşedinte Trib. Arad.

No 2000.

9 Iulie 1930.

Publicaţiune pentru licitaţie

Se aduce la cunoştinţă generală, că pentru procurarea următoarelor cantităţi de lemne de foc, cor, crepate şi uscate prima calitate necesară pentru încălzirea locurilor Tribunalului Parchetului Judecătoriei Arad, şi Judecătoriile din circumscripţia Tribunalului, se va ţine licitaţiune publică la Tribunalul Arad în camera No. 56 la 11 August 1930 ora 10 dimineaţa.

1. Tribunalul Arad	450 m ³
2. Judec. rurală Aradul Nou	34 "
3. " " Buteni	41 "
4. " " Chişineu Criş	63 "
5. " " Hălmagiu	54 "
6. " " Ineu	45 "
7. " " Nădlac	36 "
8. " " Radna	63 "
9. " " Rovine	63 "
10. " " Şiria	45 "
Total: 894 m ³	

Predarea lemnelor se face la fie care Judecătorie parchet şi Tribunal până ia 1 Octovrie 1930.

Ofertele se vor înainta la Tribunal în scris sigilat Comisiei de licitaţie prevăzută de art. 84 din legea asupra contabilităţii publice.

Oferenţii trebuie să de pune o cauţiune de 5% din valoarea lemnelor oferită în numerar sau efete garantate de Stat.

Proiectele devizele şi caietele de sarcini se pot vedea la Tribunalul Arad în camera No.61 la Administrator Contabil al Tribunalului în orele 9—1.

Formalităţile licitaţiunii sunt acelea prevăzută la art. 88—110 în legea asupra contabilităţii publice,

Prim preşedinte: Admin. Contabil: G. Hărgot indiscifabil.

No. 598/1930.

Primăria comunei Ineu jud. Arad.

Publicaţiune de licitaţie

Primăria comunei Ineu aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 23 August 1930 ora 10 dimineaţa va ţine licitaţie publică în localul primăriei, pentru furnizarea materialelor de peatră şi nisip precum şi construirea pavajului la locul târgului în extindere de 3230 metri pătraţi care lucrare după deviz este de Lei 600.000.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile art- 88- 112 din legea pentru contabilitatea publică, art. 21 şi 27—53 din regulamentul de funcţionare al oficiului central de licitaţie şi cu prevederile din condiţiunile pentru întreprinderi de lucrări publice.

Concurenţii odată cu oferta, care va fi închisă, sigilată şi timbrată în regulă vor depune o garanţă de 5% din valoarea ofertei, în efete de stat s'au numerar.

Devizul, planul, caietul de sarcini, precum ori şi ce alte informaţiuni relative la aceasta lucrare se pot vedea zilnic în orele oficiale la primăria comunei.

Lucrările vor fi terminate în termen de 2 luni dela data semnării contractului.

Oferte se primesc şi separat atât pentru furnizarea materialului cât şi pentru construirea pavajului

Ineu, la 9 Iulie 1930!

Primăria.

„Citiţi şi răspândiţi
„Românul“

Nr. 1355/1930 C. F.

Publicaţiune de licitaţie şi Condiţiunile de licitaţie.

In cauza de executare pornită de următorul Dr. Carol Shulhof contra urmăritei soţia lui Geza Bereşi născ. Vasilic Elisaveta la cererea următorului Judecătoria ordonă,

Licitaţia execuţională în baza §§ 144-146.147 legea LX. 1881. asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Lipova, din circumscripţia Judecătoriei mixte Lipova Nr. prot. c.f. 1141 sub A I I. şi nr. top. 4446 arabil 4 Jugh. cu preţul de strigare de 20.000. Lei tot în aceeaş c.f. sub Nr. top. 3033 arabil 4 Jugh. cu preţul de strigare de 17.500 lei tot în aceeaşi c.f. sub Nr. top. 5522 arabil 4 Jugh. cu preţ de strigare de 22.000. lei pentru incassarea creanţei de 1.500. lei capital, interese de 15% dela 30 Octombrie 1929, spese de proces şi de executara 339 Lei fixate până acum,— spesele de 320 Lei fixate acum pentru cererea licitaţiei precum şi pentru incassarea creanţei de 50.000. lei capital şi accesorii a Băncii Arădana din Arad pentru 14.000. Lei a lui Gleusius Eugen din Timişara. Fixează termen pentru ţinerea licitaţiei pe **ziua de 27 Septembrie 1930 ora 3 p.m. în localul oficial str. M. Corvinul Nr. 461 uşa 13.**

In baza §. 150 legea LX din 1881 condiţiunile de licitaţie se stabilesc după cum urmează.

Imobilele supuse la licitaţie nu pot fi vândute cu preţ mai mic de două treimi din preţul strigării (§. 26. XLI. 190).

Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul Judecătoresc drept garanţie 10% din preţul de strigare în numerar sau în efete de cauţie, scotite pe cursul fixat în §. 42. LX 1881 ori să predea aceluiaş delegat chitanţa de depozitare Judecătorească prealabilă a garanţiei; şi să semneze condiţiunile de licitaţiei (§ 147, 150, 170 Legea LX din 1881 § 21. XLI. 1908. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preţ mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanţia fixată după procentul preţului de strigare până la acelaş procent al preţului oferit.

Lipova la 2 Iunie 1930.

R. Csillag s. s.

Jud. preş. de trib. I. S.

A. Putici dir. c. f.

No. 687/1930.

Publicaţiune.

La primăria Nădab se va ţine pe lângă respectarea Legei Contabilităţii Publice în ziua de 10. August 1930 următoarele licitaţiuni;

La ora 9. pentru vânzarea gunoiului comunal.

La ora 10: pentru vânzarea unui vier neapt pentru reproducţie

La orele 11. pentru cumpărarea unui vier apt de reproducţie, Condiţiunile să pot vedea zilnic în biroul notarului comunal.

Nădab 6 Iulie 1930.

Primăria

Anunţ

Moară sistematică situată în Elaj motor Diesel, 4, pietre, 2 perechi valţuri, 2 site, maşini pentru gris etc. aranjat automat) de vânzare

Informaţiuni la Banca Centrală, Cluj.

Nr. 967/1930.

Primăria comunei Pauliş.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţă publică că în ziua de 16 August 1930, ora 10, primăria comunală Pauliş vinde prin licitaţie publică un cal de popas cu următoarele semnalmente: Cal murg (facu) pe nas în partea dreapta pata albă, pe coama peri albi, de 9 ani.

Aceasta în cazul când pagubaşul nu se va prezenta pentru a-l lua în primire până la acesta data.

Pauliş. la 11 Iulie 1930.

Primar.

537/1930

Publicaţiune

Notariatul Regele Carol, aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 11 August 1930. oarele 10 dimineaţa, în localul primăriei comunei Regele Carol se va ţine licitaţie publică cu oferte scrise şi sigilate pe lângă obsevea formalităţilor prevăzută de art. 88—10 al legii contabilităţii publice, — pentru reperarea primăriei locuinţei notarială. Deodată cu oferta se va depune în faţa comisiei de licitaţie garanţia provizorică de 5% asupra devizului care este în valoare de 116.860 Lei.

Devisul şi caetul de sarcini se poate vedea zilnic între oarele oficiale la Notariat.

Regele Carol, la 3 Iulie 1930.

Notar cerclar

533/1930 Notariatul Regele Carol.
Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţă publică, că Primăria comunei Regele Carol şi Mănerău în ziua de 11 August 1930 la ora 11, în localul primăriei Regele Carol, ţine licitaţie publică, pentru livrarea alor 40^m lemne de foc pentru şcoala primară de stat şi 90 m³ pentru notariat.

Licitaţia se va ţine cu respectarea dispoziţiunilor art. 88—110 din legea contabilităţii publice, cunoscând că în cazul când această licitaţie va rămâne fără rezultat, peste 10 zile se va ţine o nouă licitaţie.

Condiţiunile de licitaţie, şi caietul de sarcini se pot vedea zilnic între oarele oficiale la biroul notarial.

Regele Carol, la 3 Iulie 1930.

Primăria.

No. 948/1930.

Notariatul. Cercual Gaşsa.

Publicaţiune.

Pentru livrarea în termen de 60 zile a circa 1.000—1.100 buc. tablete pentru numerizarea caselor Primăriele Comunelor Gaşsa şi Măscă vor ţine licitaţie orală în condiţiunile legii contabilităţii publice în biroul notarial Gaşsa, la 5 August 1930 ora 16

Licitanţii vor reprezenta drept, garanţia suma de 1.000 Lei în bani gata sau efete garantate de Stat.

Caietele de sarcini se pot vedea în oarele oficiale în biroul Notariatului cercual Gaşsa.

Gaşsa, la 2 Iulie 1930.

Notar;

Comercianţi!
Când merg afacerile vine clientul singur. Când nu merg trebuie să-l căutaţi. Folosiţi publicitatea noastră pentru atragerea clientului.